

ลक्षणาโต

พุทฺธโณมนาคาถา

๑. ภวากเวสฺ เนเกสฺ,
ปุเรสิ ตัสปารมี;
จริยาโยจ สมพุทฺธ,
ปริจจาเคชหฺสทาฯ
๒. เวสฺสนตรตตภาวมหิ ,
ฐิตมทฺที ปิโสธทา;
นิขฺกณฺหาชินฺชาลี,
วियํวกตปพฺพเตฯ
๓. ตโตจวิตฺวาตฺสึเต,
ปุเรอุปฺปชฺชิปฺญญวา;
รูปาทิตสฺสฺสาเนหิ ,
อญฺเญเทเวอติกกมฺมิฯ
๔. จกฺกวาฬสฺสเสสฺสหิ,
ทสฺสาคมฺมสพฺพโส;
ยาจฺจิตฺเตวพฺพรหฺมุหิ,
พุทฺธภาวมนฺนโตฯ
๕. วิโลกนานิโสปปญฺจ ,
วิโลเกตฺวาสิรินฺธโร;
ตโตจวิตฺวามายาย,
อุปฺปชฺชิสาภิเยกฺขเลฯ
๖. วิสาขปฺณณเมเสญฺญสฺส ,
วิชายิลฺลุมพินฺโน;
สีหนาทปนาเทโนต,
สตตปาทคฺโคตตทาฯ
๗. วิโรจิสฺสุตทาภาเส ,
ตาโรจนฺททิวากรา;
รตนานิจฺญมฺมฐฺสา,
นानาปปฺผาจปปฺผเรฯ
๘. สิตายนฺติ อวิจคฺคิ ,
ขุปปิปาสาจโสหิตา;

โลกนุตเรมหาปภา,
อนฐาปสฺสนุติตาวเทฯ

๙. อชฏฐิตาวาทิตานิ ,
ตฺริยานิจอมฺพเร;
มธฺเรนปนาทิสฺ,
ยสฺสเรนดาวเทฯ
๑๐. ฤตฺติคิตานิกายนฺตา,
เทวาจกมลลสนา;
สโมมเทนฺดาวอฏฺฐิสฺ ,
พทุธงฺกฺรสฺสนุติกเฯ
๑๑. กุมารโรรฐาตฺติหิ,
โตลิตาราชมนฺทิเร;
วฺโฑธลิสฺสขฺเขมฺ,
สกฺยกณฺณานมนฺตเรฯ
๑๒. โสฬสฺวสฺสโกสฺกย ,
นฺนทโนปิตราสตา;
ราชเตตฺตอภิสฺโตตฺติ,
โมเทลิตฺวนตฺตเยฯ
๑๓. นนฺทนํโสวณฺณ ,
วณฺณโสภยโสธฺร;
โสกาเรลิมเหลิตฺตํ,
โลกเนตฺตรสายนํฯ
๑๔. เอกฺนตฺสเมวเสส,
วิสาขปฺณณเมวเร;
สทฺเสนายอุยฺยาสี,
ยานนฺนุยฺยานมณฺทลํฯ
๑๕. นิมิเตตฺตจฺจโรทิสฺวา ,
ปฺตฺตสฺสจฺจวิขายนํ;
สฺตฺวาอุพฺพิคฺคจฺจเตตฺน,
นรมิตฺถปฺเรตฺทิฯ
๑๖. ปจฺจาคมฺมปฺรตฺมहा ,
ปโตตปาสาทมณฺทลํ;
นิปฺปชฺชิตฺเววราชาว,
สยเนโสสมหารเหฯ
๑๗. สุนฺทริตฺปฺรกฺขิตฺวา ,
นจฺจคฺติเตนโตสยํ;

เอวปีโสณรมิตวา,
อาหุณิกขมมานโสฯ

๑๘. ปถมฺราหุลํปุตฺตํ,
ปสฺสิตวานิกขมามหํ;
อิตฺติจินฺตียมาเนโส,
อคาชยานิเวสนํ;
๑๙. ถเปตฺวาปาททุมฺมาเร ,
คฺวิมฺโนตฺตปเวสยํ;
โอบฺโลกยํสปสฺสิตถ,
นิปฺปนํนตฺตสมาตรํฯ
๒๐. คณฺเฑหฺยํตฺตอปเนตฺวา ,
พาหุํเจเทวียอหํ;
นทเทนิกขโมกาสํ,
ปพฺพชฺฌิตฺตวายโสธฺราฯ
๒๑. พุทฺธปฺโตตฺตวปเสสฺสยํ,
ราหุลํอิตฺติจินฺตีย;
กณฺฑกํอารุหิตฺวาน,
ตมฺหาจเนนฺนนิกขมิฯ
๒๒. ทวาราสยาวิวรํสุ ,
เทวตาทวารมณฺฑลํ;
รตนฺกุภาสหสฺसानิ,
ชาลยํสุมรุตฺตํฯ
๒๓. มานิกขมสฺสสุทฺตถ,
อิตฺตตฺวํสตฺตเมทฺธิเน;
ภวิสฺสเสจกฺกวตฺตํ ,
อิตฺตนิวารีปาปิมาฯ
๒๔. ตคฺชชานามิตฺมาร,
อิธมาติฏฺฐปฺกม;
อิตฺติมารํ ปลาเปตฺวา,
วิสฺสโณฏฺฐโสธฺริกุกฺกมิฯ
๒๕. ปตฺวาโนมนทิตฺติรํ ,
ปฺนาคเมสิตรคํ;
จณฺณณฺจณฺครํ พิมฺพา;
เทวילהปฺฐิเวทิตฺตํฯ
๒๖. พนฺธิตฺตยโสธฺราย,
โมฬีสฺสคณฺฐวาสิตฺ;

เจตวาทเคคนตีเณหน,
อุกขิปิตถตมมพเรฯ

๒๗. อญฺญเสฏฺฐปริกฺขาเร ,
ธาวเรตวาทพรมุณากเต;
หิตวาราชารหํทุสฺส,
สมณตถมฺปาคมฺมิฯ

๒๘. กโรโนตทุกกรํกมฺ ,
ฉพฺพสฺสานิปรกฺกโม;
โอฬาริกนฺนปาเนหิ;
เทหฺยาเปสิลฺลิตฺติยาฯ

๒๙. วิสาขปฺปณฺณเมเหม,
ปาตีปายสฺปุริต;
สฺสาตายาภตฺตคฺยห,
เนรณฺจรมฺปาคมฺมิฯ

๓๐. เนรณฺจรายตีรมฺหิ ,
สฺตวาทปายาสมฺตตม;
ปฏฺยตถวรมเคคน,
โพธิมณฺฑมฺปาคมฺมิฯ

๓๑. ขยาสเนปฺลลํกมฺหิ ,
ลฺลิตฺติเกฏฺฐสิธิตฺติมา;
นวิริยํขหิสฺสามิ,
อปฺโตตติพุทฺธตฺวาฯ

๓๒. เทวโนทรมยํสงฺขํ ,
เสตจจตตํปิตามโห;
ธารยํวาทโนตวิณฺ ,
ปณฺจสิโขลฺลิตฺติตฺติฯ

๓๓. ฤติคิตานิกายนฺตี,
อญฺญาสํเทวสนฺทรี;
คเหตวาทเหมมณฺชฺสา,
สฺรปฺเปฬหิปฺปิริตาฯ

๓๔. อนตถเมเนตฺตสุริเย ,
มารเสนํปลาปยิ;
อรุณคคมเนกาเล,
ปฺโตตติพุทฺธตฺวราฯ

๓๕. ปญฺญานํสมมสนฺตสฺส,
นาถสฺสเทหโตสฺสา;

ฉัพพณณภานิจฉนฺติ ,
วิธวณฺติ ตหิ ตหิฯ

๓๖. นีลानीลาปีตาปีตา,
รตตารตตัจฉนฺเร;
เสตาสเตจฉนฺวิญฺญา,
ตมฺหัตตมฺหาปภสฺสราฯ

๓๗. พุทฺธปโตตปิโปเธยฺย ,
ธมฺมคฺคภีรตฺตชีโน;
นิสฺสามेतฺวานเทเสตฺ,
นินฺรฺสฺสาหฺมปาคโตฯ

๓๘. สหฺมปตฺตทาพฺรหฺมา ,
เทสฺนายาภียาจติ;
เตนโสปถมํเสฏฺฐํ,
ธมฺมจกฺกมฺเทสฺยิฯ

๓๙. เอกฺวโสสวสฺมพุทฺธ ,
วเรผคฺคณฺปนฺณเม;
สกฺยานนฺครคฺคณฺณี,
สวเกหิปรกฺขโตฯ

๔๐. สฺมาคฺคมฺหิณฺญาตฺนํ,
วสฺสาเปสิสฺสีตลํ;
มฺหามฺเขณฺจเทเสสิ ,
เวสฺสนฺตรสฺสชาตกํฯ

๔๑. คณฺดฺวาสวากฺยเคน,
ยโสธฺรายนฺนทฺริ;
ตโตเสตฺวานเทเสสิ,
จณฺทกิณฺนรชาตกํฯ

๔๒. วสฺสิตฺวาสตตเมวเสส ,
ตาวตฺตเส สิลาสเน;
อภฺธิเมมฺน โตเสสิ,
เทวพฺรหฺมคณฺโฬหุฯ

๔๓. ปตฺถธฺรณฺญาณชาเลน,
โลกํโลเกสิสฺสพฺพทา;
โปเธตฺโปธิยาภาย;
โปเธยฺยชนปงฺกขํฯ

๔๔. โปธเนยฺยชนํทิสฺวา ,
จกฺกวาฬปฺรปฺรา;

คนตวาปรีโพเธส,
พุทธเสโฏฐสโพธิมาฯ

๔๕. พกาทิเกจพหุมาโน,
ยเกชจาฟักาทิเก;
ปรีนททาทีเกเทเว,
สุจีโลมาทริกขเสฯ

๔๖. ชาณโสณาทีเกเนเก ,
พราหมณจาวิกกขเพ;
จุโพทราทีเกนาเค,
ธนปาลาทีเกคเชฯ

๔๗. พุทธามยัฒมณญเนต,
ติตติเยเนกลทฐิเก;
ทเมสีทมตเสโฏฐ,
ปรวาทปมททโนฯ

๔๘. อนุพยณชนสมปโนน ,
เอสพาดดีสลกขโน;
พยามปภาปริกขีโตต,
เกตุมาลาสิลงขโตฯ

๔๙. จตฺราสีตีสหสฺส ,
ธมมกขเนธสเทสย;
ปญจตาถีสวสฺसानิ,
ติโลกสสหิตายเวฯ

๕๐. พุทธกิจจกโรโนตโส,
วหฺโลกหิตวฺร;
โมจยฺพนุณาสเตต ,
กาลฺเชเปตีสพพทาฯ

๕๑. ยหิ อาสีตโกนาโถ,
นิพพุโตวรมณชเก;
มหาสาลวเนรเมม,
มุลลำนนิกเมตหิฯ

๕๒. อคฺคิกฺขโนธวโลกสฺมึ ,
ชาเลตวานสสาวโก;
นิพพายิตถสงฺขตานํ,
ปกาสเโนตอนิจจตํติฯ

“นโมเตภควานาถ ,
นโมเตชยตฺตชย;

นโมเตสิริสมปนฺน,
นโมเตโลกนฺนทนะ”

พุทธวนทนา

๑. เทวโลกา จริตวาน ,
มหามายาย กุจฉิย;
อุปปชชชี่ ครุวารมहि,
วเนทต สกยปงควา
๒. ทสมา สจเจเนเนโส ,
วิชาเยี มาตกุจฉิโต;
สกุกวาเร ลุมพินีย,
วเนท ต โลกปฐิตา
๓. จกกวตตีสรี หิตวา,
มหาสิณิกขม สฐี;
นิกขมี จนุทวารมहि,
นเม ต มนิกุณขร
๔. อสสตถโพธิมุลมहि ,
ปลลגעก อปราชิต;
ปโตต สพพณณต นาโถ,
นเม ต พุทवासเร
๕. ปญจวคคียมุขาน ,
เทวาน มิคทาวเน;
โสริวาเร ธมมจก,
วเตตสี ต ชิน นเม
๖. สพพสงขตธมมาน ,
ปกาสียอนิจจต;
นิพพตองควารมहि,
นมาธอมตันท
๗. สุริยวาเร โสณณาย ,
โทณียา ชินวิคคโ;
อคคินุชชลิโต ตสส,
นเม ธาตสรีร

อุณณาโลมิกนาถ วนทนา

อุณณาโลมิกนาถสฺส ,
อุณณาย ภมฺกนฺตเร;
วชิราวีย โสภนฺติ,
นิกฺขนฺติ โย สฺปนฺนทราฯ

วชิรคฺชนกายสฺส ,
นาถสฺส เทหโต สุภา;
วชิเรยฺยา นิจฺจรฺนฺติ;
วิษฺณุว คคณฺนตเรฯ

รินฺนทมนฺทหาเสน,
ทาฐาย นิจฺจรา ปภา;
วิปฺฟูริสา ทิสาสพฺพา,
วชิรายนฺติ ปณฺนทราฯ